

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/56/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6318201275
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6318201275.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu A. F., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom I., J. XX/XX,, právne zastúpeného Mgr. Ondrejom Bartošovičom, advokátom so sídlom Šaľa, Pázmáňa 2020/30, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00 166 481, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 2.818,23 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 5C/15/2018-98 z 16. novembra 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v I. výroku a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Brezno, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „prvoinštančný súd“, resp. „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 16. 11. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.818,23 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24,32 % (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa pôvodne žalobou domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 3.937,90 Eur spôsobenú v trestnom konaní vyšetrovateľom OR PZ v Brezne a prokurátorom Okresnej prokuratúry Brezno ako dozorným orgánom, vzniknutú nezákonným konaním a vydaním nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORP-335/OVK-BR-2012 zo dňa 03. 06. 2014 a následne konaním prokurátora, ktorý nezrušil nezákonné vznesenie obvinenia, pretože jeho sťažnosť ako obvineného voči vzneseniu obvinenia zamietol a podal obžalobu. Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 1T/44/2015 zo dňa 12. 08. 2015 bol spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Odvolanie prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/134/2015 zo dňa 14. 06. 2016 zamietnuté ako nedôvodné. Vznesenie obvinenia založilo nutnosť požiadať o právnu pomoc v rámci obhajoby. Dňa 30. 12. 2017 požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pozostávajúcej z trov obhajoby, ktorú žalovaný vo svojej odpovedi zo dňa 26. 02. 2018 neuznal. Počas sporu žalobca zmenil žalobu a domáhal sa uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 4.534,- Eur, ktorá predstavovala trovy obhajoby, ktorú zmenu okresný súd pripustil.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zák. č. 514/2003“, resp. „Zákon o zodpovednosti za škodu“) a konštatoval dôvodnosť nároku žalobcu v časti sumy 2.818,23 Eur, ktorá pozostávala z odmeny za jednotlivé úkonu právnej služby vo výške 1.522,43 Eur a náhrady za stratu času vo výške 1.295,80 Eur, ktorú sumu považoval za preukázateľne účelne vynaložené náklady v trestnom konaní. Pre účely náhrady škody treba za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/402/2015). Nakoľko žalobca nepreukázal vyplatenie sumy obhajcom v ním požadovanej výške, vo zvyšku žalobu zamietol, a to aj z dôvodu nepreukázania všetkých úkonov obhajoby, a to účasť na výsluchu svedkov pred ORPZ Šaľa dňa 23. 09. 2014, pretože z trestného spisu sa v uvedený deň žiadne úkony v súvislosti s trestným konaním nevykonali, boli vykonané výsluchy svedkov na OR PZ Brezno, ktorých sa obhajkyňa žalobcu zúčastnila a boli uplatnené aj vo vyčíslení trov. Preto nepriznal odmenu ani režijný paušál za uvedený úkon vo výške 98,21 Eur. Zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní na Krajskom súd v Banskej Bystrici bolo zistené, že sa nevykonávalo žiadne dokazovanie, bolo udelené slovo na konečné návrhy a následne vyhlásené rozhodnutie. Preto vznikol nárok na odmenu iba vo výške 1/4 základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 14 ods. 5 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška“), a to vo výške 23,84 Eur a nie v žalobcom uplatnenej výške 95,37 Eur. Rovnako nepriznal náhradu cestovných výdavkov vo výške 949,93 Eur v zmysle vyúčtovania, pretože žalobca nepredložil technický preukaz údajne použitého motorového vozidla, ani doklady o zakúpení pohonných hmôt, ktoré síce nie je potrebné predkladať a vychádza sa z údajov uvedených na stránke Štatistického úradu SR, avšak v dokladoch, ktoré doložil, bola nižšia suma ako bola uvedená vo vyúčtovaní. Nakoľko žalobca nedoložil technický preukaz, nebolo možné cestovné náklady a ich výšku preskúmať. Z dokladov predložených žalobcom bolo zistené vyplatenie finančných prostriedkov obhajcom iba vo výške 3.600,- Eur. Okresný súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/64/2018, podľa ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu má ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia, ktoré právo by nemal, iba ak by si vznesenie obvinenia zavinil sám a oslobodenie spod obžaloby by bolo len preto, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný, resp. mu bola udelená milosť alebo bol za trestný čin amnestovaný. Predmetom nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 540/2016, na ktoré poukazoval žalovaný, nebolo posúdenie, či je možné uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné rozhodnutie za predpokladu oslobodenia spod obžaloby, ale iba posúdenie, či v príčinnej súvislosti s napádaným postupom NS SR došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, práva vlastníť majetok a práva na spravodlivé súdne konanie tým, že sa NS SR nevysporiadal s otázkou plynutia premičania. Okresný súd ďalej uviedol, že nemal dôvod sa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe, pretože došlo k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby z dôvodu nedokázania, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, a teda si nezavinil trestné stíhanie sám. Trestné stíhanie bolo uznesením vyšetrovateľa aj prerušené z dôvodu, že sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči určitej osobe a až následne po zrušení uznesenia prokurátorom, bolo žalobcovi vznesené obvinenie po viac ako jeden a pol roku od začatia trestného stíhania. Poukázal na objektívnu zodpovednosť štátu, ktorá nie je založená na subjektívnej vine orgánov v trestnom konaní a štát sa tejto zodpovednosti nemôže zbaviť ani v prípade, ak orgány činné v trestnom konaní v ničom neporušili zákon alebo úradný postup. Mal za preukázanú škodu vzniknutú žalobcovi, ako aj príčinnú súvislosť s uznesením o vznesení obvinenia, na základe ktorého bol žalobca trestne stíhaný a využil možnosť dať sa zastúpiť právnym zástupcom, ktorému zaplatil odmenu. Preto škodu žalobcu posúdil ako spôsobenú nezákonným rozhodnutím, keď rozhodujúcim kritériom opodstatnenosti vedenia trestného konania bol neskorší jeho výsledok a obranu žalovaného považoval v tomto smere za neopodstatnenú, vzhľadom na objektívnu zodpovednosť štátu a rozhodujúci výsledok trestného konania. Žalovaným namietané nesplnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody nepovažoval za dôvodné, pretože uznesenie o vznesení obvinenia treba považovať za nezákonné rozhodnutie. Taktiež poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/181/2017, sp. zn. 4MCdo/15/2009 (R 37/2014), podľa ktorých rozhodovacia prax NS SR je ustálená v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba vzhľadom na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie nemalo byť proti nemu začaté. Z uvedeného dôvodu sa nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Takéto závery boli prijaté aj v čase platnosti predchádzajúceho právneho predpisu, a to zák. č. 58/1969 Zb.. Žalobca, ktorý bol oslobodený spod obžaloby, má zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991), pričom doterajšia

judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu najbližšej úpravy, a to Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Objektívna zodpovednosť štátu nevychádza zo správnosti rozhodnutia orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, ale rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok konania. Pokiaľ sa podozrenie zo spáchania trestného činu nepotvrdilo, je potrebné považovať uznesenie o vznesení obvinenia za nezákonné.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu mu priznal náhradu trov konania vo výške 24,32 % (62,16 % - 37,84 %), keď vychádzal zo sumy žalovanej 4.534,-Eur a následne priznanej sumy vo výške 2.818,23 Eur.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný, konkrétne proti I. vyhovujúcemu výroku odvolanie a žiadal, aby odvolací súd odvolaním napadnutý I. výrok zmenil tak, že žalobu zamietne. Poukázal na nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom v otázke existencie nezákonného rozhodnutia ako titulu nároku na náhradu škody, ako aj nesprávne posúdenie splnenia všetkých predpokladov objektívnej zodpovednosti za škodu. Namietal neprihliadnutie na okolnosti daného prípadu, pretože rozhodujúce bolo posúdenie zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania voči žalobcovi, keď bol dostatočne odôvodnený záver, že spáchal trestný čin a preto bolo vznesené obvinenie. Na daný postup sa nevyžaduje istota, že určitá osoba spáchala trestný čin, ale iba odôvodnený záver, že k jeho spáchaniu došlo, čo predstavuje štandardný postup orgánov činných v trestnom konaní. Napriek oslobodeniu žalobcu spod obžaloby, nemožno pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vychádzať len z výsledku trestného konania, bez prihliadnutia na osobitné okolnosti konkrétnej trestnej veci. Uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné, keď vzhľadom na trestné oznámenie Y. I. a jej svedeckú výpoveď ako poškodenej, ktoré priamo usvedčovali žalobcu zo spáchania daného trestného činu. Tiež zo znaleckých posudkov k duševnému stavu a psychike poškodenej, bolo vyhodnotené podozrenie zo spáchania trestného činu. Všetky dôkazy vykazovali znaky podozrenia zo spáchania trestného činu konkrétnou osobou, a preto orgány činné v trestnom konaní postupovali podľa zákona a dodržali všetky zásady trestného konania. Je spoločensky neprijateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby štát platil za to, že postupuje v súlade so zákonom, keď nešlo o žiadny svojvoľný postup orgánov činných v trestnom konaní, ale o jediný možný a zákonný postup. Trestné stíhanie proti žalobcovi bolo v mene štátu vedené legitímne a zlučiteľnosť zásahu pri vedení trestného konania voči určitej osobe vyžaduje, aby zásah bol zákonný, vo všeobecnom záujme a bol primeraný [Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESĽP“) v rozsudku vo veci Lavrechov proti Českej republike]. ESĽP odkázal na svoju rozhodovaciu činnosť (veľký senát) č. 33202/96, § 107, ESEP 20001, Gladysheva proti Rusku, v ktorých konštatoval, že zbavenie sťažovateľa spor obžaloby neznamená nezákonnosť trestného konania alebo od začiatku inak vedené konanie. Dôkazné požiadavky pre splnenie uznania osoby za vinnú sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je potrebné splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná. Zodpovednosť za škodu nemôže byť vyvodzovaná iba na základe uznesenia o vznesení obvinenia, ale musí existovať vzťah príčinnej súvislosti medzi porušením povinností a vzniknutou škodou, čo nebolo splnené. Vznesením obvinenia nedošlo k porušeniu žiadnej zo zásad trestného konania a orgány činné v trestnom konaní konali v súlade s Trestným zákonom či Trestným poriadkom. Zásadný význam mala otázka, v čom škoda spočívala. Vo vzťahu medzi konkrétnu ujmu poškodeného a konaním škodcu, ak je protiprávne, sa zisťuje príčinná súvislosť, ktorá nemohla byť v konaní preukázaná medzi vznikom škody v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, pretože uznesenie o vznesení obvinenia nebolo vydané v dôsledku protiprávneho konania. Trovy za obhajcu vynaložené žalobcom v trestnom konaní, nevznikli v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním orgánov činných v trestnom konaní a všetky rozhodnutia, či postupy boli zákonné.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol odvolaním napadnutý I. výrok rozsudku prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na ustálenú súdnu prax, s ktorou rozsudok okresného súdu v odvolaním napadnutom I. výroku korešponduje. Neposudzuje sa správnosť rozhodnutia orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil, ale rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, atď.. Poukázal na význam právnej úpravy Zákona o zodpovednosti štátu za škodu, aby každá majetková

ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4MCdo 15/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR). Podstata jeho nároku sa neviaže na správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na výsledok trestného stíhania, pričom škoda mu vznikla jednak vyšetrovateľom ORPZ Brezno, ako aj prokurátorom Okresnej prokuratúry v Brezne, a to nezákonným konaním a vydaním nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia v trestnej veci, nezákonným konaním dozorujúceho prokurátora, ktorý v rámci výkonu dozoru nezrušil nezákonné vznesenie obvinenia a jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. V príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody poukázal na nezákonne vznesené obvinenie, ktorú nezákonnosť neodstránil ani dozorujúci prokurátor, napriek tomu, že celé obvinenie bolo založené len na pochybných a meniacich sa výpovediach domnejšej poškodenej.

7. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Právo na náhradu škody nie je právom absolútnym podľa čl. 46 ods. 3 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy SR, ale podlieha zákonným obmedzeniam, upravujúcich predpoklady na jej uplatnenie. Náhrada škody sa poskytuje iba tomu, u koho boli splnené všetky predpoklady podľa Zákona o zodpovednosti za škodu.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v I. a III. výroku podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v I. a III. výroku vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ust. § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením rozhodnutia vzťahujúcim sa k týmto výrokom, ktoré je dostatočne podrobné, jasné, zrozumiteľné i presvedčivé a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými, skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedeného v ust. § 220 ods. 2 CSP.

12. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania prvoinštančného súdu, a s ktorými by sa pri rozhodovaní a pri jeho odôvodnení nevysporiadal. Odvolací súd poukazuje na podrobné, zrozumiteľné a správne rozhodnutie prvoinštančného súdu, s ktorého právnymi závermi i argumentmi sa plne stotožňuje.

13. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci jeho orgánmi upravuje zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý v § 3 určuje, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona súčasne platí, že štát sa svojej zodpovednosti nemôže zbaviť. Ide teda o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu (bez ohľadu na zavinenie), pri ktorej neprichádza do úvahy možnosť liberácie. Objektívna zodpovednosť sa niekedy označuje aj ako zodpovednosť za výsledok, a preto rozhodujúcim kritériom hodnotenia zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je v konečnom dôsledku až výsledok tohto konania.

14. Právna teória i súdna prax potom zhodne s ust. § 3 zák. č. 514/2003 Z. z. vyvodzujú, že na vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sa vyžaduje súčasné splnenie troch podmienok, a to nezákonné rozhodnutie, vznik škody ako peniazmi vyčísliteľnej majetkovej ujmy na strane dotknutého subjektu a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Judikatúra vzťahujúca sa ešte k predchádzajúcej právnej úprave zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zák. č. 58/1969 Zb. pritom dôvodila, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších podmienok zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (viď. R

35/1991, R 70/1994). Tieto závery sú aplikovateľné aj na súčasnú platnú právnu úpravu zák. č. 514/2003 Z. z., pretože stojí na rovnakých základných zásadách ako predchádzajúca úprava.

15. Ustanovenia § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. určuje, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona platí, že ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. zasa platí, že právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

16. V tomto smere je teda podmienkou zodpovednosti štátu zmena alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola škoda spôsobená. V prípade právoplatného zastavenia trestného stíhania, resp. oslobodenia spod obžaloby, čo bol prejednávaný prípad, je situácia špecifická v tom, že podľa Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z. z.) už nenasleduje ďalší proces, ktorého výsledkom by bolo výslovné zrušenie uznesenia, ktorým bolo stíhanej osobe vznesené obvinenie. Pokiaľ z čl. 46 ods. 3 Ústavy SR vyplýva zásada, že každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom štátu má byť odčinená, rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, má tiež oslobodenie spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Tým je totiž zároveň nepriamo konštatované, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané v rozpore so zákonom - nezákonne.

17. Treba zdôrazniť, že rozhodujúcim kritériom posúdenia zákonnosti vznesenia obvinenia je neskorší výsledok trestného stíhania, kedy oslobodenie spod obžaloby ukazuje, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia, resp. nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa toto podozrenie v trestnom konaní aj potvrdilo.

18. Odvolací súd poukazuje na judikatúru napr. na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Mcdo/15/2009 a sp. zn. 7Mcdo/27/2012, pričom podstata nároku na náhradu škody sa v týchto prípadoch neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011).

19. Z týchto dôvodov je preto podľa odvolacieho súdu nedôvodný odkaz žalovaného na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 548/2012.

20. V prejednávanej veci bolo nesporne preukázané, že žalobca bol spod skutku, pre ktorý bolo proti nemu vznesené obvinenie uznesením OR PZ Brezno zo dňa 03. 06. 2013 pre pokračovací zločin sexuálneho násillia, proti ktorému podal sťažnosť a táto bola uznesením prokurátora č. 2Pv503/12/6603-46 zo dňa 25. 06. 2014 zamietnutá ako nedôvodná, oslobodený. V trestnom konaní využil žalobca právo na zastúpenie zvolením si obhajcu. Na Okresný súd Brezno bola dňa 26. 03. 2015 podaná obžaloba, pričom okresný súd rozsudkom č. k. 1T/44/2015-612 zo dňa 12. 08. 2015 žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa skutok, pre ktorý bol stíhaný sa stal. Konanie, ktoré bolo ako skutok uvedené v obžalobe nebolo preukázané jednoznačne a s úplnou istotou a pretrvávali aj po vykonanom dokazovaní nezanedbateľné pochybnosti. Napriek odvolaniu prokurátora proti rozhodnutiu Okresného súdu Brezno, Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 5To/134/2015 odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol a tak oslobodzujúci rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňom 14. 06. 2016.

21. Žalovaný v podstate nenamietal výšku náhrady škody uplatnenej žalobcom, ale namietal jeho nárok ako taký, pre nepreukázanie predpokladov objektívnej zodpovednosti a nesplnenie zákonných predpokladov pre uplatnenie nároku na náhradu škody v súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ktoré podľa neho nebolo nezákonné, keďže orgány činné v trestnom konaní postupovali v zmysle Trestného zákona a Trestného poriadku.

22. Odvolací súd túto argumentáciu žalovaného považuje za nedôvodnú, vo vyššie uvedených dôvodoch sa vyjadril k otázke objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom pri výkone verejnej moci, ako aj k tomu, že oslobodenie spod obžaloby má za následok to isté, ako zrušenie nezákonného rozhodnutia. Teda rozhodujúcim bol výsledok trestného konania, ktorým bol oslobodzujúci rozsudok.

23. V tomto smere odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia, ktoré sa už obdobnou vecou zaoberali (ako napr. rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/3/2018, sp. zn. 12Co/271/218, sp. zn. 12Co/72/2018).

24. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom I. výroku a v závislom výroku o trovách konania (III. výroku) ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

25. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o trovách odvolacieho konania aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, pretože odvolaniu žalovaného nebolo vyhovené a preto žalobcovi podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré mu boli priznané v rozsahu 100 %.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).